

ԳԵՐԱԳՈՒՅՆ ՀՈԳԵՎՈՐ ԽՈՐՀՐԴԻ ԱՆԴԱՄ ՊՐՈՖ.-ԴՈԿՏ. Ա. ՂԱՐԻՔԱՆԻ ՀՈԲԵԼՅԱՆԸ ՄԱՅՐ ՍԹՈՌՈՒՄ

Հունվարի 31-ին, շաբաթ օր, ժամը 3.30-ին, Հոգևոր Ճեմարանի հանդիսության սրահում, նշվեց Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի անդամ, ծանոթ լեզվաբան և Հայկական ՍՍՌ Գիտությունների ակադեմիայի թղթակից անդամ պրոֆ.-դոկտ. Ա. Ղարիքյանի ծննդյան 60-ամյա և գիտական-մանկավարժական գործունեության 35-ամյա հոբելյանը:

Հանդեսին նախագահում էր Վեհափառ Հայրապետը, ներկա էին Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի և Վերստուգիչ հանձնաժողովի անդամները, Մայր Աթոռի միաբանությունը, Ճեմարանի դասախոսական կազմը և վանքի պաշտոնեությունները:

Հոբելյանական հանդեսը բացվեց Հայկական ՍՍՌ Պետական Հիմնի նվազով, որն ունկնդրվեց հուշնկայա, Ապա հանդեսի բացման խոսքով հանդես եկավ Հոգևոր Ճեմարանի փերատեսուչ գերաշնորհ Տ. Հայկազուն սրբազանը: Նա ասաց.

«Հայ մամուլը, մտավորականությունը և մեր ընթերցասեր հասարակությունը նշեցին հարգելի և արդյունաշատ գիտնականի ծննդյան 60-ամյակը և գիտական գործունեության 35-ամյակը: Այսօր Հոգևոր Ճեմարանն է, որ կնշնի անոր հոբելյանը, ուր կդասախոսեն հարգելի Հոբելյանը:

Պրոֆ.-դոկտ. Ա. Ղարիքյանը մեր տաղանդավոր և հեղինակավոր գիտնականներեն մեկն է, իրեն ներհուն գիտնական, բազմահմուտ լեզվաբան, հայ մշակույթի արդյունաշատ աշխատավոր և հասարակական անխոնջ գործիչ:

Ա. Ղարիքյանը իր ստեղծագործական ողջ կյանքը, իր գիտական բաղժակողմանի վարձպետման ու կարողությունները մեծ սիրով նվիրել է իր ժողովրդին, ի մասնավորի հայ բարբառագիտության և հայոց լեզվի մեթո-

դիկայի ուսումնասիրության ու զարգացման շնորհակալ աշխատանքին: Ավելի քան երեսունհինգ տարիներ, ան հայագիտությունը հարստացուց արժեքավոր շարք մը աշխատություններով և ուսումնասիրություններով:

Պրոֆ.-դոկտ. Ղարիքյանը Հոգևոր Ճեմարանի անվարձ մշակն է: Նա իր վարակիչ եռանդով ոչ միայն լեզվական գիտելիքներ կուտա մեր սաներուն, այլ նաև սեր ու հարգանք կներշնչե դեպի հայ լեզուն և ժողովուրդը:

«Պատիւս պատուաւորաց, հարկս հարկաւորաց»:

Մշակները արժանի են իրենց վարձին, բլլա ան նյութական, հոգեկան կամ մտավոր: Այսօր հավաքված ենք, Հոգեւոր Ճեմարանի մատակոմ սերնդի հոգեւոր գանձերու փոքր փունջ մը կապած՝ մատուցանելու հարգելի պրոֆեսորին»:

Գործադրվեց գեղարվեստական ծրագիր՝ երգ, արտասանութիւն, նվագ, Հոգեւոր Ճեմարանի ուսանողութեան ուժերով:

Հորեկար գիտնականի կյանքի և գիտական ու մանկավարժական գործունեութեան նվիրված բովանդակալից զեկուցումով հանգես կկալ Հոգեւոր Ճեմարանի լսարանական բաժնի գրարար լեզվի դասախոս և Հայկական ՄՍՌ Գիտութիւնների ակադեմիայի լեզվի ինստիտուտի ավագ գիտաշխատող դոցենտ Վարագ Առաքելյանը:

Հանուն Հոգեւոր Ճեմարանի ուսանողութեան, Բ լսարանի ուսանող բարեջնորհ Պետրոս սարկավագ Պերպերյանը հորեկարին ողջունեց գրավոր գեղեցիկ ճառով:

«Մեծարգո Հորեկար»:

Ս. Էջմիածնի Հոգեւոր Ճեմարանում սովորող Ձեր ուսանողները սրտի անհուն բերկրանքով բերում են հարգանքի և մեծարանքի իրենց բաժինը Ձեր ծննդւան 60-ամյա և գիտական-մանկավարժական գործունեութեան 35-ամյա հորեկարին առթիւ:

Դուք, որ Ձեր ամբողջ գիտակցական կյանքը նվիրել եք մեր մեծասքանչ լեզվի ուսումնասիրման և դարգացման նվիրական գործին, այսօր լիովին արժանի եք այն մեծարանքին, որ հայ ժողովրդի երախտագետ զավակները ցույց են տալիս դեպի Ձեր անձնավորութիւնը: Դուք Ձեր դաստիարակչական, մանկավարժական և գիտական գործունեութեամբ ֆանկագին ծառայութիւն եք մատուցել հայ լեզվաբանութեան և հայագիտութեան դարգացման գործին, Ձեր ուսումնասիրութիւններով ի հայտ եք բերել մեր լեզվի զարգացման շատ ու շատ օրինակաւորութիւններ և հարստացրել մեր լեզվաբանութիւնը:

Ամեն մի հայ իր ազգասիրական, հայրենասիրական զգացումները արտահայտելու իր ուրույն եղանակն ունի: Մի՞թե լեզվի սերը գերազանց հայրենասիրութիւն չէ: Կա՞ մեր կյանքում մի երևույթ, որ այնքան վառ կերպով վկայի մեր ժողովրդի ստեղծագործական կարողութեան մասին, որքան մեր մատենագիրները, մեր աննման գրողների կողմից ճոխացված, հարստացված մեր լեզուն:

Ահա թե ինչու պայծառ ճակատով կանգնելու իրավունք ունեք Ձեր 60-ամյակի շնորհին: Դուք Ձեր փայլուն օրինակով և Ձեր մտքի լուսավոր շաղկապ ներշնչել և առաջնորդել եք

բազմաթիւ հայ երիտասարդներին, որոնց վաստակը այսօր զարդարում է մեր լեզվաբանական գիտութիւնը: Նրանք միշտ էլ հիացումով ու երախտագիտութեամբ պիտի հիշեն իրենց ուսուցչին ամեն անգամ, երբ ստեղծագործական ոգևորութիւնը նրանց հոգին լցնի՝ երևան բերելու համար մեր լեզվի գեղեցկութիւնները: Երկու տասնյակ տարի է, ինչ մեր երիտասարդ սերունդը Ձեր պատրաստած դասագրքերում իր մայրենի լեզվի հմայիչ օրինակաւորութիւններն է գիտակցում:

Մենք նույնպես՝ Հոգեւոր Ճեմարանի ուսանողներս, սովորում ենք այդ դասագրքերով և ոչ միայն հարստացնում մեր լեզվական գիտելիքները, այլև գիտակցում, որ հայոց լեզուն մեր ցեղի կենդանի պատկերն է՝ ու մեր ազգային միութեան ամենահզոր շաղկապ, մեր անցյալի արձագանքը, ձայնը ապագայի ու հայ ոգու իսկութեան: Մենք սիրում ենք մեր լեզուն, որովհետև նա մեր սրտի արձագանքն է, մեր հոգու խոյանքը:

Մեր սիրելի դասախոս, Ձեր գիտութեամբ Հոգեւոր Ճեմարանում Դուք դաստիարակում եք մեր ժողովրդին ծառայելու ոգով այս սուրբ տան մեջ կանչված այն որդիներին, որոնք աշխատում են լինել մեր նվիրական թարգմանիչների, նրանց ոգու արժանի ծառանգորդները:

Ձեր դաստիարակչական, գիտական-մանկավարժական աշխատանքին ներդաշնակ և արդյունավետ կերպով զուգակցվում է նաև Ձեր վարչական գործունեութիւնը մեր Եկեղեցու ժողովում: Ձեր անսպառ եռանդը, Ձեր ողջ մտավորական-բարոյական ուժն ու կարողութիւնը ի սպաս եք դրել Հայ Ազգի, Հայ Եկեղեցու ազգայնաման, առաջադիմութեան և պայծառութեան մեծ գործին:

Ձեր ծննդւան 60-ամյա և գիտական-մանկավարժական գործունեութեան 35-ամյա հորեկարի երջանիկ առիթով, ընդունեցեք, սիրելի հորեկար, մեր սրտաբուխ շնորհամբանները: Մենք՝ Ճեմարանի ուսանողներս, ի սրտե ցանկանում ենք, որ բազմաթիւ երջանիկ դարուններ գան և բարդվեն Ձեր արդյունավորված վաթսուն տարիների վրա:

Թո՛ղ Աստված դեռ երկա՛ր տարիներ Ձեր ներկայութեան վայելքը շնորհի մեզ:

Թո՛ղ երկարի Ձեր տարիների թիվը, և մենք երախտագետ սրտով երջանիկ առիթը ունենանք նշելու նաև Ձեր այլ հորեկարները:

Գերագույն Հոգեւոր Խորհրդի ատենապետ գերաշնորհ Տ. Սահակ արքեպիսկոպոս Տ. Հովհաննիսյանը, հանուն Մայր Աթոռի Գերագույն Հոգեւոր Խորհրդի անդամների, սրտագինս ողջունելով հորեկարին, ասաց.

«Հարգելի պրոֆեսոր».

Մեզ համար բախտ է, հոգեկան վայելք, որ մասնակցում ենք Ձեր ծննդյան 60-ամյա և դիտական գործունեության 35-ամյա տարեգարծին: Հեշտ է թվել անցնող տարիները, բայց պետք է պատկերացնել այն մեծ նուանդը, որ Դուք սպառել եք հասնելու համար այն արդյունքին, որի տերն է մեր ժողովուրդը այսօր: Ձեր մեջ մենք ուղջունում ենք ոչ միայն լեզվագետն ու մանկավարժը, այլ նաև դիտության մարդը և գրագետը: Մեծ է Ձեր վաստակը լեզվի դասագրքերի և մեթոդական առաջնորդների պատրաստելու տեսակետից: Ավելի քան քառորդ դար Ձեր դասագրքերի անընդհատ հրատարակումը և գործածումը փաստ է նրանց արժեքին և գտած ընդունելության: Ազգը Ձեզ պատվել է ամեն տեսակ պատվանուններով՝ պրոֆեսոր, դոկտոր, վաստակավոր, նույն մեր ժողովուրդը Ձեզ ընտրել է անդամ Գերագույն Հոգևոր և Կրթության նախարարի, որտեղ նույնպես մեծ է Ձեր ավանդը:

Ձեր քաղցր բնավորությունը, մեծ հմտությունը, համեստությունը, անձնվեր նվիրումը դիտության և Հայրենիքին՝ Ձեզ Ձեր շրջապատի սիրելին և դարձրել:

Մաղթում եմ Ձեզ երկար կյանք գիտության և մանկավարժության ապարիզում, նորանոր նվաճումների կատարելու համար ի փառս Հայ ժողովրդի և Հայրենիքի:

Հարգանքի երեկոյթին խոսք առավ հոբելյարը, որին ջերմորեն դիմավորեցին ներկաները: Նա ասաց.

«Վեհափառ Տե՛ր».

Ամբողջ սրտով անկեղծորեն ղզացված եմ այն մեծ պատվի համար, որը տրվեց ինձ: Համեստ է իմ գործունեությունը, բայց մեծ արձագանք տվեց այն, քանի որ նվիրված էր մեր լեզվին, նրա անցյալին, ներկային և ապագային, որը նույն ժամանակ ներկայացնում է մեր սիրելի ժողովրդի անցյալը, ներկան և ապագան: Ահա թե ինչու ես ընդունում եմ հարգանքի այդ արտահայտությունները ու այն փոխանցում եմ հայ լեզվին, հայ ժողովրդին, որովհետև իմ անձի միջոցով այդ հարգանքը նրանց է ուղղված:

Վաղ եմ սկսել իմ աշխատանքը: Նրբաժին անգամ մայրս ինձ դպրոց էր ուղարկում, պատվիրեց, որ ծառայեմ իմ Ազգին, ծառայեմ անշահախնդիր և նվիրված կերպով: «Ազգի դավանե՛ս ես դու, ծառայի՛ր դու նրան ո՛չ թե փողի ու փառքի համար, այլ ծառայի՛ր ժողովրդին, որպեսզի նրա ամեն մի որդու սրտում տեղ ունենաս, ամեն մի հայի տանը տուն ունենաս»: Ես ղզում էի, որ իմ մոր բերանով խոսում էր մեր բոլորի մայրը՝ հայ ժողովուրդը:

Իմ ամբողջ աշխատանքն ընթացել է մորս գծած այս ուղիով: Իմ, մեր ժողովրդի բախտից էր, որ հաստատվեցին սոցիալիստական կարգերը, որոնք մարդը տրամադրում են ծառայելու իր ժողովրդին: Առանց այդ կարգերի, ես ոչ մեկ հնարավորություն չէի ունենա անելու այն, ինչ որ արել եմ դեռ փորձում եմ անել: Իմ ամբողջ աշխատանքն ու ընդունակությունները իզուր կլինեին: Ազգին ծառայելու տեսանկյունից էր, որ ես սիրահոժար ընդունեցի Գերագույն Հոգևոր և Կրթության նախարարությունը: Ս. Էջմիածինը հայության սրբազանագույն հաստատությունն է, նրա բոլոր ձգտումներին, առաքինություններին, ստեղծագործության խտացումն ու մարմնացումը դրա համար էլ նուա կոչով ես մտա մի նոր ասպարեղ՝ իմ ժողովրդին ծառայելու: Այդ ասպարեղում էլ ես աշխատել եմ այնպես, ինչպես լեզվաբանության կամ մանկավարժության ասպարեղում: Բանաստեղծը ասում է. «Երենկ հաղար ու մեկ կյանք ունենամ, հաղարը քեզ տամ, մեկը պահեմ քեզ երգելու համար»: Ես եթե հաղար ու մեկ կյանք ունենամ, հաղար մեկն էլ քեզ կնվիրեմ, իմ ժողովուրդ, ամբողջությամբ, առանց սակարկության:

Այսօր ինձ մատուցված հարգանքը ուղղված է ինձ ծնած, աճեցրած հայ ժողովրդին, դրա համար ես այն ընդունում եմ շնորհակալությամբ:

Ապա խանդավառ ծափերի տակ խոսք առավ Վեհափառ Հայրապետը, Իր օրհնությունը տալու հոբելյարին:

«Հայտագրի մեջ Մեր անունի դիմաց նշանակված է՝ «Փախման խոսք և օրհնություն»: Մենք համաձայն չենք փախման խոսքին: Պրոֆեսոր Ղարիբյանի ծննդյան 60-ամյա և գիտական ու մանկավարժական գործունեության 35-ամյա տարեդարձի առթիվ փախման խոսք չի կրնար ըլլալ: Ո՛չ, Մենք չենք կառող Մեր խոսքով փակել մեր սիրելի պրոֆեսոր Ղարիբյանի գործի ընթացքը, քանի որ ան այսուհետև ալ հաղթական կերպով շարունակելու է իր աշխատանքը:

Փախման խոսքը միայն Աստված կառող է բսել, այն ալ մաղթենք, որ շատ ուշ, 30—40 տարի հետո ըլլա:

Մեր օրհնության խոսքը սակայն սիրով կրեւենք հանուն Մայր Աթոռի: Ս. Էջմիածինը այն սուրբ հաստատությունն է, ուր ծնունդ է առած գիրն ու գրականությունը, մշակված և պահպանված է հայ լեզուն դարեւ շարունակ և հասցված մինչև մեր օրերու վերա-

ծնունդին: Ս. էջմիածինը շատ երջանիկ է, որ առիթը ունի այս հարկին տակ առնելու հոբելյանը արդի հայ լեզվի տաղանդավոր մշակներեն մեկուն, ինչպիսին է մեր սիրելի պրոֆ. Արարատ Ղարիբյանը:

Դոցենտ Վարազ Առաքիլյանի գեկուցումը փառավոր կերպով և շեմուքյամբ ներկայացուց պրոֆ. Ղարիբյանի կյանքն ու գործը:

Ուրախ ենք, որ շնորհիվ վերջին 40 տարիներու մեր երկրի խաղաղ կյանքին, մեր ժողովուրդը հասավ մշակույթի և գիտության իրավ բարձունքներու: Այս տարիներու ընթացքին առավել մշակվեցավ ու զեղեցկացավ մեր մայրենի լեզուն և առավել ճանշարվեցավ ան գիտական խոր ուսումնասիրություններով:

Այսօրվան հոբելյարը մեծապես գնահատելի դեր է կատարած և կշարունակե կատարել այս ուղղությամբ, իբրև հեղինակավոր հայագետ և լեզվաբան:

Պրոֆ. Ա. Ղարիբյանը նաև Մեր բանկագին գործակիցն է, իբրև Գերագույն Հոգևոր Խորհուրդի անդամ: Ուրախ ենք և հստակ, որ ան

մեր մեջ է. իրեն նման գիտուն և հայրենասեր մարդու ներկայությունը Գերագույն Հոգևոր Խորհուրդի մեջ՝ մեծ նպաստ է և գրավական մեր գործի հաջողության բամար:

Պրոֆեսորը մեր ժողովուրդի լավագույն գավակներեն մեկն է և արժանի մեր հարգանքին և երախտագիտության:

Սիրելի՛ պր. Արարատ Ղարիբյան, օրհնելով զՁեզ, ի սրտե կմաղթենք Ձեզ քաջառողջ երկար կյանք, անսպառ ուժ և եռանդ, որպեսզի տակավին շատ տարիներ ծառայեք գիտության, մեր Հայրենիքին և Ս. էջմիածնին:

Հանդեսի վերջում հոբելյարին մատուցվեցին նվերներ:

Պրոֆ.-դոկտ. Ա. Ղարիբյանի ծննդյան 60-ամյակին և գիտական-մանկավարժական գործունեության 35-ամյակին նվիրված հոբելյանի հանդիսությունը վերջացավ խմբովին երգված «Տերունական աղոթք»-ով:

Վերջում հոբելյարը ընդունեց բոլորի շնորհավորանքները:

Ժամը 5.30-ին, Վեհարանում, ի պատիվ հոբելյարի, Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի կողմից կազմակերպվել էր ընդունելություն, որն անցավ ջերմ և սրտագին մթնոլորտում:

